

2018

EDUCATION

(Major)

Paper : 5.1

(Philosophy of Education)

Full Marks : 60

Time : 3 hours

*The figures in the margin indicate full marks
for the questions*

Answer either in English or in Assamese

1. Fill in the blanks/Answer the following questions : 1×7=7

খালী ঠাই পূৰণ কৰা/তলৰ প্ৰশ্নসমূহৰ উত্তৰ দিয়া :

(a) Idealism holds that ultimate reality is _____.

আদৰ্শবাদে বিশ্বাস কৰে যে চূড়ান্ত বাস্তৱ হৈছে _____ ।

(b) The discipline through natural consequences was supported by _____.

স্বাভাৱিক পৰিণতিৰে অনুশাসনৰ দৃষ্টিভংগী _____ দৰ্শনে সমৰ্থন কৰিছিল ।

(c) According to _____ philosophy, self-realization is the main ideals of education.

_____ দৰ্শনৰ মতে আত্ম-উপলব্ধি শিক্ষাৰ মূল আদৰ্শ ।

(d) Pragmatism is considered as a ____ philosophy.

প্রয়োগবাদক ____ দর্শন বুলি কোৱা হয়।

(e) The root source of Vedic philosophy is ____.

বৈদিক দর্শনৰ মূল উৎস হৈছে ____।

(f) "Democracy is a government of many." Who said this statement?

"গণতন্ত্র হ'ল সমূহৰ চৰকাৰ।" এই কথাষাৰ কোনে কৈছিল?

(g) ____ philosophy is known as Patanjali Darshan.

____ দর্শনক পতঞ্জলি দর্শন বুলি জনা যায়।

2. Answer briefly the following questions : $2 \times 4 = 8$

তলত দিয়া প্ৰশ্নসমূহৰ চমুকৈ উত্তৰ দিয়া :

(a) 'Follow nature'—explain this principle of naturalism.

'প্ৰকৃতিক অনুসৰণ কৰা'—প্ৰকৃতিবাদৰ এই নীতিটো ব্যাখ্যা কৰা।

(b) Do you consider Indian philosophy as 'Hindu philosophy'? Give reasons.

ভাৰতীয় দর্শনক 'হিন্দু দর্শন' বুলি তুমি বিবেচনা কৰানে? কাৰণ দৰ্শোৱা।

(c) Mention two important aspects of Islamic philosophy.

ইছলামীয় দর্শনৰ দুটা গুৰুত্বপূৰ্ণ দিশ উল্লেখ কৰা।

(d) Mention two democratic aims of education.

শিক্ষাৰ দুটা গণতান্ত্ৰিক লক্ষ্য উল্লেখ কৰা।

3. Answer any three from the following questions : $5 \times 3 = 15$

তলত দিয়া যি কোনো তিনিটা প্ৰশ্নৰ উত্তৰ দিয়া :

(a) Give an account on the application of philosophy in the field of education.

শিক্ষাত দর্শনৰ প্ৰায়োগিকতা সম্পৰ্কে বৰ্ণনা কৰা।

(b) Explain modern concept of democracy.

গণতন্ত্রৰ আধুনিক ধাৰণা ব্যাখ্যা কৰা।

(c) What are the 'Asta Marg'? Discuss.

'অষ্টমার্গ'সমূহ কি? আলোচনা কৰা।

(d) Mention five basic principles of pragmatism.

প্ৰয়োগবাদৰ পাঁচটা মূল নীতি উল্লেখ কৰা।

4. What is philosophy? Explain how it influences the process of determination of aim and curriculum of education. $2+4+4=10$

দর্শন কি? শিক্ষাৰ লক্ষ্য আৰু পাঠ্যক্ৰম নিৰ্ধাৰণ প্ৰক্ৰিয়াত ই কেনেদৰে প্ৰভাৱিত কৰে, ব্যাখ্যা কৰা।

Or / অথবা

“Education may be regarded as the practical side of philosophy and philosophy is the intellectual aspect of education.” How far would you agree with this statement? Give reasons. 10

“শিক্ষা হৈছে দৰ্শনৰ ব্যৱহাৰিক দিশ আৰু দৰ্শন হৈছে শিক্ষাৰ বৌদ্ধিক দিশ।” এই বাক্যটো কিমানদূৰ গ্ৰহণযোগ্য বুলি ভাবা? কাৰণ দৰ্শোৱা।

5. What are the schools of Indian philosophy? Describe the educational significance of any one Vedic school of thought. 5+5=10
ভাৰতীয় দৰ্শনৰ বিভিন্ন ভাগসমূহ কি কি? যি কোনো এটা বৈদিক দৰ্শনৰ শৈক্ষিক তাৎপৰ্য বৰ্ণনা কৰা।

Or / অথবা

What is Patanjali philosophy? Discuss about its educational significance. 10
পতঞ্জলি দৰ্শন কি? এই দৰ্শনৰ শৈক্ষিক তাৎপৰ্য আলোচনা কৰা।

6. What do you understand by education for democracy? Discuss about the influences of democracy on different aspects of education. 5+5=10
গণতন্ত্ৰৰ বাবে শিক্ষা বুলিলে কি বুজা? শিক্ষাত গণতন্ত্ৰৰ বিভিন্ন প্ৰভাৱ সম্পৰ্কে আলোচনা কৰা।

Or / অথবা

How does naturalism influence various aspects of education? Explain briefly. 10
প্ৰকৃতিবাদে শিক্ষাৰ বিভিন্ন দিশক কিদৰে প্ৰভাৱিত কৰিছে? চমুকৈ ব্যাখ্যা কৰা।

2018

EDUCATION

(Major)

Paper : 5.2

(Educational Thinkers—Oriental
and Occidental)

Full Marks : 60

Time : 3 hours

*The figures in the margin indicate full marks
for the questions*

Answer either in English or in Assamese

1. Answer the following as directed : $1 \times 7 = 7$

তলত দিয়াসমূহৰ নিৰ্দেশ অনুসাৰে উত্তৰ দিয়া :

(a) Who was the Chairman of Wardha
Educational Conference?

ৱাৰ্ধা শিক্ষা সন্মিলনৰ সভাপতি কোন আছিল ?

(2)

- (b) Who wrote the book, *Gitanjali*?
'গীতাঞ্জলি' গ্ৰন্থখন কোনে ৰচনা কৰিছিল?
- (c) Whose idea of education is termed as 'negative education'?
কাৰ শিক্ষাৰ ধাৰণাক 'নেতিবাচক শিক্ষা' বুলি অভিহিত কৰা হয়?
- (d) Who is called the father of psychological movement?
কাক মনোবৈজ্ঞানিক আন্দোলনৰ পিতৃ আখ্যা দিয়া হয়?
- (e) Who said, "Education is the manifestation of the perfection already in man"?
কোনে কৈছিল, "শিক্ষা হ'ল মানুহৰ অন্তৰ্নিহিত সম্ভাৱনাসমূহৰ প্ৰস্ফুটিকৰণ"?
- (f) Who wrote the book, *The School and Society*?
The School and Society গ্ৰন্থখন কোনে ৰচনা কৰিছিল?

A9/196

(Continued)

(3)

- (g) The philosophy of Rousseau may be termed as Naturalism.

(Write True or False)

ৰুছোৰ দৰ্শনক প্ৰকৃতিবাদ বুলি অভিহিত কৰিব পাৰি।

(সত্য নে অসত্য লিখা)

2. Answer in short of the following questions : 2×4=8

তলত দিয়া প্ৰশ্নসমূহৰ চমু উত্তৰ দিয়া :

- (a) Mention any two principles of Tagore's educational philosophy.

ৰবীন্দ্ৰনাথ ঠাকুৰৰ শিক্ষা দৰ্শনৰ যি কোনো দুটা নীতি উল্লেখ কৰা।

- (b) Write two benefits of craft-centred education as told by Mahatma Gandhi.

মহাত্মা গান্ধীয়ে কোৱা অনুসৰি শিল্পকেন্দ্ৰিক শিক্ষাৰ দুটা সুফল লিখা।

A9/196

(Turn Over)

- (c) Why is 'school' called by John Dewey as a 'social institution'? Write two reasons given by him.

জন ডিৱিয়ে 'বিদ্যালয়'ক কিয় 'সামাজিক অনুষ্ঠান' বুলি কৈছে? তেওঁ দিয়া দুটা কাৰণ লিখা।

- (d) Mention any two methods of teaching as suggested by Swami Vivekananda.

স্বামী বিবেকানন্দই আগবঢ়োৱা শিক্ষাদানৰ যি কোনো দুটা পদ্ধতি উল্লেখ কৰা।

3. Answer any three from the following questions : $5 \times 3 = 15$

তলত দিয়া প্ৰশ্নসমূহৰ যি কোনো তিনিটাৰ উত্তৰ দিয়া :

- (a) Discuss Rousseau's views on methods of teaching.

শিক্ষাদান পদ্ধতি সন্দৰ্ভত ৰুছোৰ দৃষ্টিভংগী আলোচনা কৰা।

- (b) Write a note on Tagore's Shantiniketan.

ৰবীন্দ্ৰনাথ ঠাকুৰৰ শান্তিনিকেতনৰ ওপৰত এটি টোকা লিখা।

- (c) Discuss Gandhiji's contribution to the pragmatic philosophy of education.

শিক্ষাৰ প্ৰয়োগবাদ দৰ্শনলৈ গান্ধীজীৰ অৱদান আলোচনা কৰা।

- (d) Explain five principles of curriculum construction as suggested by John Dewey.

জন ডিৱিয়ে আগবঢ়োৱা পৰামৰ্শ অনুসৰি পাঠ্যক্ৰম প্ৰস্তুতিৰ পাঁচটা নীতি ব্যাখ্যা কৰা।

- (e) State Pestalozzi's views on aims of education.

শিক্ষাৰ লক্ষ্য সন্দৰ্ভত পেষ্টালজীৰ দৃষ্টিভংগী বৰ্ণনা কৰা।

4. Discuss about the contribution of John Dewey to the field of modern education. 10

আধুনিক শিক্ষা ক্ষেত্ৰলৈ জন ডিৱিৰ অৱদান সম্পৰ্কে আলোচনা কৰা।

(6)

Or / অথবা

Discuss about Gandhiji's opinion on curriculum and the aims of education.

5+5=10

পাঠ্যক্রম আৰু শিক্ষাৰ লক্ষ্য সন্দৰ্ভত গান্ধীজীৰ মতামত আলোচনা কৰা।

5. Write an essay on Viswabharati. 10

বিশ্বভাৰতীৰ ওপৰত এখন বচনা লিখা।

Or / অথবা

Discuss about Swami Vivekananda's views on the aims of education and the role of teacher.

5+5=10

শিক্ষাৰ লক্ষ্য আৰু শিক্ষকৰ ভূমিকা সন্দৰ্ভত স্বামী বিবেকানন্দৰ দৃষ্টিভংগী আলোচনা কৰা।

6. Discuss about the contribution of Pestalozzi to the field of educational psychology. 10

শিক্ষা মনোবিজ্ঞানৰ ক্ষেত্ৰলৈ পেষ্টালজীৰ অৱদান সম্পৰ্কে আলোচনা কৰা।

(7)

Or / অথবা

Critically review the educational philosophy of Rousseau with special reference to his book, *Emile*.

10

'এমিল' গ্ৰন্থৰ বিশেষ প্ৰসংগেৰে ৰুছোৰ শিক্ষা দৰ্শন সন্দৰ্ভত এটা সমীক্ষাত্মক আলোচনা আগবঢ়োৱা।

2 0 1 8

EDUCATION

(Major)

Paper : 5.3

(Teacher Education)

Full Marks : 60

Time : 3 hours

*The figures in the margin indicate full marks
for the questions*

Answer either in English or in Assamese

1. Answer the following as directed : 1×7=7

তলত দিয়াসমূহৰ নিৰ্দেশানুসৰি উত্তৰ দিয়া :

(a) Write the full form of NUEPA.

NUEPAৰ সম্পূৰ্ণ ৰূপটো লিখা।

(b) Who recommended for establishing
normal school for teacher training?

শিক্ষক প্ৰশিক্ষণৰ বাবে নৰ্মাল স্কুলৰ প্ৰতিষ্ঠাৰ পৰামৰ্শ
কোনে আগবঢ়াইছিল ?

- (c) Write the full form of SCERT.
SCERT ৰ সম্পূৰ্ণ ৰূপটো লিখা।
- (d) How many Regional Institute of Education are there in India?
ভাৰতত কেইখন আঞ্চলিক শিক্ষা প্ৰতিষ্ঠান আছে?
- (e) Students should prefer those teachers who
শিক্ষার্থীয়ে সাধাৰণতে এনেকুৱা শিক্ষকক ভাল পায় যিজনে
- (i) give important questions before examination
পৰীক্ষাৰ আগত গুৰুত্বপূৰ্ণ প্ৰশ্নসমূহ দিয়ে
- (ii) dictate notes in the class
শ্ৰেণীকোঠাত টোকা দিয়ে
- (iii) can clear their difficulties regarding subject matter
বিষয়বস্তুৰ ক্ষেত্ৰত থকা তেওঁলোকৰ জটিলতাসমূহ দূৰ কৰে
- (iv) are themselves disciplined
নিয়মানুবৰ্তিতা মানি চলে

(Choose the correct answer)

(শুদ্ধ উত্তৰটো বাছি উলিওৱা)

- (f) The most important skill of teaching is
শিক্ষণৰ আটাইতকৈ গুৰুত্বপূৰ্ণ কৌশলটো হ'ল
- (i) making students understand what the teacher says
শিক্ষকে কোৱা বিষয়সমূহ শিক্ষার্থীৰ বোধগম্য কৰি তোলা
- (ii) keeping students relaxed while teaching
শিক্ষণৰ সময়ত শিক্ষার্থীক আৰামপূৰ্ণ অনুভৱ কৰিবলৈ দিয়া
- (iii) covering the course prescribed in his subject
তেখেতে নিজৰ বিষয়ত নিৰ্দিষ্ট পাঠ্যসূচী সামৰি শিক্ষাদান কৰা
- (iv) taking class regularly
নিয়মিয়াকৈ পাঠদান কৰা

(Choose the correct answer)

(শুদ্ধ উত্তৰটো বাছি উলিওৱা)

- (g) The Montessori schools insist on ____.

(Fill in the blank)

মন্টেচৰী বিদ্যালয়সমূহে _____ ত গুৰুত্ব প্ৰদান কৰে।

(খালী ঠাই পূৰণ কৰা)

(4)

2. Answer the following questions in short : $2 \times 4 = 8$

তলৰ প্রশ্নসমূহৰ চমু উত্তৰ দিয়া :

(a) What do you mean by quality in education?

শিক্ষাৰ গুণগত মানদণ্ড বুলিলে কি বুজা ?

(b) Write two areas for Action Research of your educational institution.

তোমাৰ শিক্ষানুষ্ঠানত ক্ৰিয়াভিত্তিক গৱেষণা (Action Research) কৰিব পৰা দুটা ক্ষেত্ৰ বা দিশ উল্লেখ কৰা।

(c) Mention two differences between pre-service and in-service teacher training.

প্ৰাক্-কৰ্মকালীন আৰু কৰ্মকালীন শিক্ষক প্ৰশিক্ষণৰ দুটা পাৰ্থক্য উল্লেখ কৰা।

(d) Write two functions of Central Institute of Educational Technology.

ৰাষ্ট্ৰীয় শিক্ষা প্ৰযুক্তিবিদ্যা প্ৰতিষ্ঠানৰ দুটা কাৰ্য লিখা।

3. Answer any three from the following questions :

$5 \times 3 = 15$

তলৰ প্রশ্নসমূহৰ পৰা যি কোনো তিনিটাৰ উত্তৰ লিখা :

(a) Write briefly about the importance of pre-service teacher education.

প্ৰাক্-কৰ্মকালীন শিক্ষকৰ শিক্ষাৰ গুৰুত্ব সম্পৰ্কে চমুকৈ লিখা।

A9/197

(Continued)

(5)

(b) Discuss briefly about the accountability of a teacher.

শিক্ষকৰ দায়বদ্ধতাৰ বিষয়ে চমুকৈ আলোচনা কৰা।

(c) Discuss the important elements of stimulated social skill training.

উদ্দীপিত কৰি তোলা সামাজিক দক্ষতাৰ প্ৰশিক্ষণৰ গুৰুত্বপূৰ্ণ উপাদানসমূহৰ ওপৰত আলোচনা কৰা।

(d) Write the recommendations of National Policy of Education (1986) on teacher education.

শিক্ষকৰ শিক্ষাৰ ওপৰত ৰাষ্ট্ৰীয় শিক্ষা নীতিয়ে (১৯৮৬) আগবঢ়োৱা পৰামৰ্শসমূহ লিখা।

(e) Mention about the competencies required for teachers at primary level.

প্ৰাথমিক পৰ্যায়ত শিক্ষকৰ বাবে প্ৰয়োজনীয় দক্ষতাসমূহ উল্লেখ কৰা।

4. Answer the following questions : $10 \times 3 = 30$

তলৰ প্রশ্নসমূহৰ উত্তৰ লিখা :

(a) Make a critical appraisal of the present system of teacher education in India. 10

বৰ্তমান ভাৰতবৰ্ষৰ শিক্ষকৰ শিক্ষাৰ এক সমালোচনাত্মক মূল্যায়ন আগবঢ়োৱা।

A9/197

(Turn Over)

(6)

Or / অথবা

Define teaching competency. Discuss about different ways for improving teaching competency among teachers.

3+7=10

শিক্ষাদানৰ যোগ্যতাৰ সংজ্ঞা দিয়া। শিক্ষকৰ মাজত শিক্ষাদানৰ যোগ্যতা উন্নত কৰাৰ বিভিন্ন উপায়সমূহৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা।

(b) Discuss about the role of DIET in teacher education programme. 10

শিক্ষকৰ শিক্ষাৰ ক্ষেত্ৰত জিলা শৈক্ষিক প্রশিক্ষণ প্রতিষ্ঠান (DIET)ৰ ভূমিকা সম্পৰ্কে আলোচনা কৰা।

Or / অথবা

Discuss about the professional qualities of a teacher. 10

শিক্ষকৰ বৃত্তিগত গুণাবলীৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা।

(c) What is teacher education? Discuss the role of NCTE in the quality improvement of teacher education in India. 4+6=10

শিক্ষকৰ শিক্ষা কি? ভাৰতবৰ্ষৰ শিক্ষকৰ শিক্ষাৰ মানদণ্ড উন্নয়নৰ ক্ষেত্ৰত NCTE ৰ ভূমিকা আলোচনা কৰা।

(7)

Or / অথবা

Discuss the role of a teacher as a nation builder in the present context of India. 10

ভাৰতৰ সাম্প্ৰতিক প্ৰেক্ষাপটত ৰাষ্ট্ৰনিৰ্মাতা হিচাপে এজন শিক্ষকৰ ভূমিকা আলোচনা কৰা।

2 0 1 8

EDUCATION

(Major)

Paper : 5.4

(Teaching Learning Method and Pedagogy)

Full Marks : 60

Time : 3 hours

*The figures in the margin indicate full marks
for the questions*

Answer either in English or in Assamese

1. Answer the following as directed : 1×7=7

তলত দিয়াসমূহৰ নিৰ্দেশ অনুযায়ী উত্তৰ দিয়া :

(a) The meaning of the term 'Pedagogy' is

_____.

(Fill in the blank)

'শিক্ষণ বিজ্ঞান'ৰ অৰ্থ হ'ল _____ ।

(খালী ঠাই পূৰণ কৰা)

(b) Branching programme was developed
by _____.

(Fill in the blank)

শাখায়ুক্ত প্ৰ'গ্ৰামৰ প্ৰবৰ্তক হ'ল _____ ।

(খালী ঠাই পূৰণ কৰা)

(2)

(c) Teacher education model have been classified into ____ types.

(Fill in the blank)

শিক্ষক শিক্ষার আৰ্হিক ____ টা ভাগত ভাগ কৰা হৈছে।
(খালী ঠাই পূৰণ কৰা)

(d) Who was the chief originator of problem-solving method of teaching?

শিক্ষণৰ সমস্যা-সমাধান পদ্ধতিৰ জনক কোন আছিল ?

(e) Write the name of second level of teaching.

শিক্ষাদানৰ দ্বিতীয় পৰ্যায়টোৰ নাম লিখা।

(f) Ideal teaching methods are rigid.

(Write True or False)

আদৰ্শ শিক্ষণ পদ্ধতি অপৰিৱৰ্তনীয়।

(শুদ্ধ নে অশুদ্ধ লিখা)

(g) Classroom management is not dynamic process.

(Write True or False)

শ্ৰেণীকক্ষ ব্যৱস্থাপনা গতিশীল প্ৰক্ৰিয়া নহয়।

(শুদ্ধ নে অশুদ্ধ লিখা)

2. Write short answers :

2×4=8

চমু উত্তৰ লিখা :

(a) What is remedial teaching?

প্ৰতিকাৰমূলক শিক্ষণ কি ?

(b) Write two advantages of questioning.

প্ৰশ্নকৰণৰ দুটা সুবিধা লিখা।

(3)

(c) What do you mean by teaching effectiveness?

শিক্ষণৰ ফলপ্ৰসূতা বুলিলে কি বুজা ?

(d) Mention two characteristics of teaching strategy.

শিক্ষাদান কৌশলৰ দুটা বৈশিষ্ট্য উল্লেখ কৰা।

3. Write short notes on (any three) : 5×3=15

চমু টোকা লিখা (যি কোনো তিনিটা) :

(a) Teaching-learning is a three-way communication process

শিকন-শিক্ষণ এক ত্ৰিমুখী যোগাযোগ প্ৰক্ৰিয়া

(b) Taxonomy of educational objectives

শৈক্ষিক উদ্দেশ্যৰ বৰ্গীকৰণ

(c) Guidelines for reflective level of teaching

চিন্তাসূচক পৰ্যায় শিক্ষাদানৰ নিৰ্দেশনাৱলী

(d) Role of teacher in application of teaching model

শিক্ষাদান আৰ্হিৰ প্ৰয়োগত শিক্ষকৰ ভূমিকা

(e) Psychological basis of programme instruction

অনুসূচিত শিক্ষণৰ মনোবৈজ্ঞানিক ভিত্তি

4. "The success of class teacher depends mainly on the art of questioning." Illustrate with examples. 10

"শ্ৰেণী শিক্ষকৰ কৃতকাৰ্যতা প্ৰশ্ন কৰাৰ ওপৰত নিৰ্ভৰ কৰে।"

উদাহৰণসহ ব্যাখ্যা কৰা।

Or / অথবা

What are the fundamentals of good teaching?
How can a teacher create an environment for
conducive classroom teaching? 5+5=10

উত্তম শিক্ষণৰ বুনীয়াদসমূহ কি কি? এজন শিক্ষকে অনুকূল
শ্ৰেণীকোঠাৰ শিক্ষণৰ বাবে কেনেকৈ পৰিবেশ সৃষ্টি কৰিব পাৰে?

5. Distinguish between a model of teaching
and a lesson plan. Describe the concept
attainment model of teaching. 5+5=10

শিক্ষণৰ মডেল আৰু পাঠ পৰিকল্পনাৰ মাজৰ পাৰ্থক্য কি?
শিক্ষণৰ ধাৰণা লাভৰ মডেলৰ বিৱৰণ দিয়া।

Or / অথবা

What is teaching-learning process? Mention
the factors that affecting classroom teaching
and learning. 4+6=10

শিকন-শিক্ষণ প্ৰক্ৰিয়া কি? শ্ৰেণী পৰিবেশত শিকন-শিক্ষণত
প্ৰভাৱ পেলোৱা উপাদানসমূহ উল্লেখ কৰা।

6. Define classroom management. Mention the
strategies of classroom management. 3+7=10

শ্ৰেণীকক্ষ ব্যৱস্থাপনাৰ সংজ্ঞা দিয়া। শ্ৰেণীকক্ষ ব্যৱস্থাপনাৰ
কৌশলবোৰ উল্লেখ কৰা।

Or / অথবা

What is teaching method? Write a note on
the advantages and disadvantages of project
method. 3+7=10

শিক্ষণ পদ্ধতি মানে কি? প্ৰকল্প পদ্ধতিৰ সুবিধা আৰু
অসুবিধাসমূহৰ বিষয়ে এটি টোকা লিখা।

2 0 1 8

EDUCATION

(Major)

Paper : 5.5

(Statistics in Education)

Full Marks : 60

Time : 3 hours

*The figures in the margin indicate full marks
for the questions*

Answer either in English or in Assamese

1. Answer the following questions : 1×7=7

তলৰ প্ৰশ্নসমূহৰ উত্তৰ দিয়া :

(a) Write a definition of statistics.

পৰিসংখ্যা বিজ্ঞানৰ এটা সংজ্ঞা লিখা।

(b) Round off the following number to two
decimals :

তলৰ সংখ্যাটো দুটা দশমিক স্থানলৈ সংকোচিত
(round off) কৰা :

81.72558

- (c) Write the formula to determine range.
প্রসাব উলিওৱা সূত্ৰটো লিখা।
- (d) Write the formula for mean by short method for grouped scores.
সমূহিত বাশিৰ বাবে চমু পদ্ধতিৰে গড় উলিওৱা সূত্ৰটো লিখা।
- (e) Write the formula for SD of ungrouped scores.
অসমূহিত বাশিৰ SD উলিওৱা সূত্ৰটো লিখা।
- (f) Write Spearman's formula for finding out the coefficient of correlation.
স্পীয়েৰমেনৰ সহসংস্ক গুণাংক নিৰ্ণয়ৰ সূত্ৰটো লিখা।
- (g) What is the value of the measure of kurtosis in a normal curve?
প্ৰসামান্য বক্ৰ এডালৰ ক্ষেত্ৰত কুকুদ বক্ৰতাৰ পৰিমাণৰ মান কিমান?

2. Answer the following questions : $2 \times 4 = 8$

তলৰ প্ৰশ্নসমূহৰ উত্তৰ দিয়া :

- (a) Write the names of two types of bar diagram.
দণ্ডচিত্ৰৰ দুটা প্ৰকাৰৰ নাম লিখা।

- (b) Find out the value of mode from the following scores :
তলৰ বাশিসমূহৰ পৰা বহলক উলিওৱা :
12, 14, 16, 12, 14, 15, 14, 17, 16
- (c) If $Q_3 = 123.27$ and $Q = 4.03$, find the value of Q_1 .
যদি $Q_3 = 123.27$ আৰু $Q = 4.03$ হয়, Q_1 ৰ মান উলিওৱা।
- (d) Write the formula to compute r directly from raw scores when deviations are taken from zero (without calculating deviation from mean).
কেঁচা সামগ্ৰীবাশিৰ পৰা পোনপটীয়াকৈ তথা বিচ্যুতিৰ মান শূন্যৰ পৰা লৈ উলিয়াব পৰা r -ৰ সূত্ৰটো লিখা (গড়ৰ পৰা বিচ্যুতিৰ মান গণনা নকৰাকৈ)।

3. Answer any three of the following questions :

$5 \times 3 = 15$

তলৰ প্ৰশ্নসমূহৰ যি কোনো তিনিটাৰ উত্তৰ দিয়া :

- (a) Write about the drawing procedure of histogram.
আয়তচিত্ৰৰ অঙ্কন পদ্ধতি সম্পৰ্কে লিখা।
- (b) Write a note on percentile point and percentile rank.
শতাংশ বিন্দু আৰু শতাংশ স্থান সম্পৰ্কে এটা টোকা লিখা।

- (c) Mention three uses of mean, median and mode.

গড়, মধ্যমা আৰু বহুলকৰ তিনিটাকৈ ব্যৱহাৰ উল্লেখ কৰা।

- (d) In sample A ($N = 25$), $M = 80$ and $\sigma = 15$; in sample B ($N = 75$), $M = 70$ and $\sigma = 25$. What is the SD of A and B when combined into one distribution of 100 cases?

নমুনা A ($N = 25$)ৰ বাবে, $M = 80$ আৰু $\sigma = 15$; নমুনা B ($N = 75$)ৰ বাবে, $M = 70$ আৰু $\sigma = 25$. A আৰু B ক সংযুক্ত বিভাজন হিচাপে ধৰি (সংযুক্ত $N = 100$) SDৰ মান উলিওৱা।

- (e) In an achievement test, 20 students of a class have scored as below :

এটা কৃতিত্ব পৰীক্ষাত কোনো এটা শ্ৰেণীৰ 20 জন শিক্ষার্থীয়ে তলত দিয়া ধৰণে প্ৰাপ্তাংক লাভ কৰিছে :

12, 20, 25, 15, 8, 32, 28, 35, 22,
44, 36, 17, 29, 13, 9, 37, 40, 21,
10, 42

Find out the percentile rank of the score 17.

প্ৰাপ্তাংক 17ৰ শতাংশ স্থান উলিওৱা।

- (f) A student obtains 70 marks in Mathematics and 67 in Science. If the mean and SD for the scores in Maths are 60 and 8 and for the scores in Science are 33 and 9 respectively, find out in which subject, Maths or Science, the student did better.

5

এগৰাকী শিক্ষার্থীয়ে গণিতত 70 আৰু বিজ্ঞানত 67 নম্বৰ পাইছে। যদি গণিত বিষয়ৰ দলীয় গড় নম্বৰ 60 আৰু মানক বিচ্যুতি 8 হয় লগতে বিজ্ঞান বিষয়ৰ দলীয় গড় নম্বৰ 33 আৰু মানক বিচ্যুতি 9 হয়, তেতিয়াহ'লে শিক্ষার্থীগৰাকীয়ে কোনটো বিষয়ত, গণিতত নে বিজ্ঞানত ভাল ফল প্ৰদৰ্শন কৰিছিল?

4. (a) Compute standard deviation for the following frequency distribution and interpret the answer : $8+2=10$

তলৰ বাৰংবাৰতা বিতৰণ তালিকাৰ পৰা মানক বা আদৰ্শ বিচ্যুতি উলিওৱা আৰু উত্তৰৰ ব্যাখ্যা আগবঢ়োৱা :

Class Interval শ্ৰেণী অন্তৰাল	Frequency বাৰংবাৰতা
45-49	2
40-44	5
35-39	8
30-34	5
25-29	10
20-24	15
15-19	15
10-14	16
5-9	6
	$N = 82$

(6)

Or / অথবা

- (b) Compute the coefficient of correlation by rank difference method for scores of 10 students obtained in Test X and Test Y and interpret the result : $8+2=10$

10 জন শিক্ষার্থীয়ে X আৰু Y পৰীক্ষাত লাভ কৰা নম্বৰসমূহৰ পৰা স্থান পাৰ্থক্য পদ্ধতিৰ সহায়ত সহসম্বন্ধ গুণাংক উলিওৱা আৰু ফলাফলৰ ব্যাখ্যা আগবঢ়োৱা :

Student	: A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
Test X	: 40	37	18	19	32	37	40	18	15	16
Test Y	: 38	38	32	15	32	36	38	17	14	18

5. (a) Calculate P_{25} and P_{75} from the following frequency distribution table and find out the value of quartile deviation from the found results : $4+4+2=10$

তলৰ বাৰংবাৰতা বিভৰণ তালিকাৰ পৰা P_{25} আৰু P_{75} ৰ মান উলিওৱা আৰু প্ৰাপ্ত ফলাফলৰ পৰা চতুৰ্থক বিচ্যুতিৰ মান উলিওৱা :

Scores প্ৰাপ্তাংক	Frequency বাৰংবাৰতা
70-79	3
60-69	2
50-59	2
40-49	3
30-39	5
20-29	4
10-19	3
0-9	2
	$N = 24$

A9/199

(Continued)

(7)

Or / অথবা

- (b) Draw a cumulative frequency percentage curve from the following distribution and show the values of P_{25} and P_{75} in the graphical representation :

$$6+2+2=10$$

তলৰ বিভাজনৰ পৰা সঞ্চয়ী বাৰংবাৰতা শতাংশ লেখ এটা অংকন কৰা আৰু লেখচিত্ৰীয় উপস্থাপনত P_{25} আৰু P_{75} ৰ মানবোৰ দেখুওৱা :

Class Interval শ্ৰেণী অন্তৰাল	Frequency বাৰংবাৰতা
55-59	5
50-54	9
45-49	17
40-44	10
35-39	14
30-34	18
25-29	10
20-24	7
	$N = 90$

6. (a) 6000 students appeared for B.Ed examination conducted by a university. After analysis of results, the mean was found to be 50 and SD was 5. Assuming the distribution to be normal, answer the following : $5+5=10$

A9/199

(Turn Over)

এখন বিশ্ববিদ্যালয়ে পৰিচালনা কৰা B.Ed পৰীক্ষাত 6000 শিক্ষার্থীয়ে অৱতীৰ্ণ হৈছিল। ফলাফল বিশ্লেষণৰ পিছত গড় 50 আৰু মানক বিচ্যুতি 5 পোৱা গ'ল। বিতৰণখন প্ৰসামান্যভাৱে বিভাজিত বুলি ধৰি লৈ তলত দিয়াসমূহৰ উত্তৰ দিয়া :

(i) Calculate the number of students obtaining marks 60 and above.

60 বা তাৰ অধিক নম্বৰ পোৱা শিক্ষার্থীৰ সংখ্যা উলিওৱা।

(ii) How many students will fall within the score range 40 and 65?

40 আৰু 65 নম্বৰৰ মাজত থকা শিক্ষার্থীৰ সংখ্যা উলিওৱা।

Or / অথবা

(b) What do you understand by the terms 'normal distribution' and 'normal curve'? Discuss the main applications of the concept of normal curve in the field of Education and Psychology. $3+3+4=10$

'প্ৰসামান্য বিভাজন' আৰু 'প্ৰসামান্য বক্ৰ' সম্পৰ্কে কি বুজা? শিক্ষা আৰু মনোবিজ্ঞানৰ ক্ষেত্ৰখনত প্ৰসামান্য বক্ৰৰ ধাৰণাৰ প্ৰধান প্ৰয়োগ সম্পৰ্কে আলোচনা কৰা।
